

Polak Mały

Miesięcznik

nr 9 (63)
wrzesień 2017

Witaj szkoło!

Witaj szkoło!

Witaj, szkoło!
Przyjaźnie i wesoło
żegnamy rzekę, las.
Ach, witaj, witaj szkoło!
Już czas do pracy, czas!

Statek jak wicher pędzi,
fal morskich słychać szum.
Z wakacji płyną dzieci
do szkół, do szkół, do szkół!

Roman Pisarski

Witajcie, no i stało się! Spotkaliście się po wakacjach. Sprawdziliście stare szkolne kąty. Odnaleźliście zmiany: na korytarzach, w klasach, w salach gimnastycznych czy na podwórkach. Gwar, radosne nawoływania, popychania i podskoki. Ale to trwało niedługo – w pierwszym dniu. Dniu, w którym po długich miesiącach wakacyjnych znów zabrzmiał szkolny dzwonek. Dla wielu – kolejny. Dla niektórych – pierwszy. A dla

tych najstarszych jako zapowiedź trudnego roku. Roku maturalnego. Roku, w którym trzeba będzie podjąć ważną decyzję – wybrać drogę życia wśród dorosłych.

Ale na razie cieszyć się ze spotkania, przeglądajcie nowe podręczniki, zadbajcie o porządek jak w tornistrach, tak i w ławkach czy przy tablicy.

Babcia Kazia

Motto na każdy miesiąc roku szkolnego

WRZESIEŃ – nie martw się, że znów trzeba iść do szkoły.

Ciesz się, że szkoła nie przyjeżdża do ciebie.

PAŹDZIERNIK – uczeń i jabłka nie powinni się obijać, bo inaczej psują się pod koniec roku.

LISTOPAD – pokochaj szkolny dzwonek, on pokocha ciebie.

Wybawi cię od odpowiedzi, gdy będziesz w potrzebie.

GRUDZIEŃ – jeśli złapałeś pałę, ciesz się, że nie złapałeś dwóch pał albo trzech.

STYCZEŃ – jeśli nie wiesz, jak zacząć odpowiedź, powiedz o tym. Najważniejsze, byś ładnie skończył.

LUTY – nie ma złych ocen, są tylko niewyrozumiali rodzice.

MARZEC – jeśli był dzwonek na początek lekcji, będzie i na koniec.

KWIECIEŃ – ławka szkolna najlepszym przyjacielem ucznia. Jedyna nie zdradzi, gdy ściągasz.

MAJ – nie ściskaj gąbki przy tablicy, chwyć za to matematykę za serce – opowiedz o rozwiązywanych z rodzicami ponadprogramowych zadaniach.

CZERWIEC – każdy dzień w szkole zbliża do wakacji.

Zaczerpnięte z „Victoria Juniora”

1 września 1939 roku

Stojąc na uroczystym apelu w tym dniu, trzymając naręczą kwiatów, wycpoczęci i uśmiechnięci, pamiętajmy, że dzień 1 września jest też tragiczną datą w historii Europy i świata. W tym dniu w dalekim 1939 roku dzieci polskie nie usiadły w szkolnych ławkach. Zamiast dzwonka usłyszały huk armat, świst pocisków, wybuchy bomb. W tym dniu rozpoczęła się okrutna wojna – druga wojna światowa – trwająca aż do maja 1945 roku. Pamiętajmy o tych smutnych wydarzeniach z historii przede wszystkim narodu polskiego. Oddając hołd tym, którzy, walcząc z wrogiem, polegli, pamiętajmy – trzeba głośno wołać o pokój na świecie.

Do pierwszego września z 1939 roku teraz powracamy. Tych, którzy polegli, dzisiaj wspominamy. Dzisiaj polskie kwiaty nam przykład dają, Jak kochać Ojczyznę, Ojców krwią przelaną.

Dnia pierwszego września pamięć oddajemy
Tym, dzięki którym w Polsce wolnej dziś żyjemy.
Dla nich dzisiaj kwiaty, dla nich wdzięczne słowa:
Za Ojczyznę wolną, że jest polska mowa.

Dwudziestego trzeciego sierpnia 1939 roku został zawarty pomiędzy III Rzeszą a ZSRR pakt zwany Paktem Ribbentrop – Mołotow, którego tajny protokół przewidywał rozbiór Rzeczypospolitej pomiędzy oba mocarstwa. Był to wstęp do drugiej wojny światowej.

Ten jeden z największych konfliktów zbrojnych w dziejach ludzkości zaczął się w Polsce. 1 września 1939 r., o godzinie 4:45, niemieckie siły zaczęły ostrzeliwać pozycje na położonym w Gdańsku półwyspie Westerplatte. Dzięki bohaterskiej postawie Polaków, którzy dysponowali zdecydowanie mniejszymi siłami niż wróg, Westerplatte pozostało niezdobyte przez siedem dni. Obrona Westerplatte przez polskich żołnierzy pozostaje jednym z najbardziej bohaterskich wyczynów, które miały miejsce w czasie II wojny światowej. Pomimo tego, że twierdza była przygotowana, by stawić opór przez 6–12 godzin,

żołnierze polscy, odpierając atak najeźdźcy przez tydzień, dokonali rzeczy – wydawałoby się – niemożliwej.

Ale we wrześniu 1939 r. nie tylko Niemcy zaatakowali Polskę. 17 września wróg nadszedł też z drugiej strony. Żołnierze ze Związku Radzieckiego, działając na mocy podpisanego z Niemcami w sierpniu paktu, również napaśli na Polskę, zadając cios w plecy.

Polacy nigdy nie poddali się i walczyli o wolną Polskę. Stworzyli największą tajną armię na świecie – Armię Krajową. Polscy naukowcy złamali kod Enigmy, niemieckiego urządzenia szyfrującego. Polscy piloci z Polskich Sił Powietrznych w Wielkiej Brytanii walczyli w tzw. „Bitwie o Anglię” i uznawani byli powszechnie za jednych z najlepszych pilotów na świecie.

1 sierpnia 1944 w okupowanej przez niemieckie wojska Warszawie wybuchło Powstanie. Powstanie Warszawskie miało na celu wyzwolenie stolicy spod okupacji hitlerowskich Niemiec i zostało przeprowadzone przez Armię Krajową – największą tajną armię działającą wówczas w Europie. Powstanie wybuchło o godzinie 17:00, nazwanej „godziną W” – od słów WOLNOŚĆ i

walce o wyzwolenie miasta. Bez ich wsparcia realizacja wielu zadań byłaby po prostu niemożliwa. To one wzięły na siebie trud przekazywania ważnych informacji, przenosząc je często kanałami z jednego na drugi koniec miasta. Pełniły rolę tzw. łączników. Na cześć dzieci, które brały udział w bohaterskim zrywie, w Warszawie stanął Pomnik Małego Powstańca, który stanowi hołd złożony najmłodszym żołnierzom.

Żołnierze niemieccy byli bardzo brutalni wobec ludności zamieszkującej ziemie polskie. Wywozili mieszkańców do obozów koncentracyjnych, do prac przymusowych na terenie Niemiec, a także, dopatrując się wszędzie dywersantów i szpiegów, rozstrzelali najczęściej niewinnych ludzi.

Na terenach zajętych przez wojska radzieckie nie było lepiej. Wymordowanie ogromnej liczby jeńców wojennych (żołnierzy, oficerów wojskowych różnej rangi) w Katyniu, Kozielsku, Ostaszkowie jest nazywane jedną z największych zbrodni wojennych Związku Radzieckiego w II wojnie światowej. Okrutny los spotkał także ludność cywilną na terenach zajętych przez wojska radzieckie. Inteligencja była zabijana albo wywożona w głąb Rosji, pozamykano szkoły i uniwersytety.

Berlin poddał się 2 maja 1945 r. Niemcy skapitulowały 8 maja 1945 r. Japonia opierała się nieco dłużej, jednak po zrzućeniu przez Amerykanów bomb atomowych na Hiroszimę i Nagasaki również skapitulowała 2 września 1945 r.

Babcia Kazia

Plan

Poniedziałek

Wtorek

Śr

---

lekcji

roda

Czwartek

Piątek

Z przymrużeniem oka

Starsze klasy na pewno wiedzą, na jakie pytania odpowiadają przypadki:

Mianownik – kto?, co?

Dopełniacz – kogo? czego?

Celownik – komu?, czemu?

Biernik – kogo?, co?

Narzędnik – z kim?, z czym?

Miejscownik – o kim?, o czym?

Wołacz – o!

A teraz proponowana odmiana odpowiadająca rzeczywistości życia szkolnego, łatwiejsza do zapamiętania szczególnie dla chłopców.

NAUCZYCIEL: przezywnik

UCZEŃ: kto? kogo?

NAUCZYCIEL: rozbijacz

UCZEŃ: kogo? kiedy?

NAUCZYCIEL: podpowiadacz

UCZEŃ: komu? co?

NAUCZYCIEL: wykrętnik

UCZEŃ: kim? czym?

NAUCZYCIEL: ściągacz

UCZEŃ: kiedy? od kogo?

NAUCZYCIEL: gadulec

UCZEŃ: o kim? o czym?

NAUCZYCIEL: ziewacz

UCZEŃ: O o ooooo (ziewanie)

A oto tabliczka mnożenia:

NAUCZYCIEL: $0 \times 0 = ?$

UCZEŃ: nic

NAUCZYCIEL: $1 \times 1 = ?$

UCZEŃ: malutko

NAUCZYCIEL: $2 \times 1 = ?$

UCZEŃ: mało

NAUCZYCIEL: $2 \times 2 = ?$

UCZEŃ: niewiele

NAUCZYCIEL: $3 \times 2 = ?$

UCZEŃ: niedużo

NAUCZYCIEL: $5 \times 5 = ?$

UCZEŃ: sporo

NAUCZYCIEL: $10 \times 9 = ?$

UCZEŃ: bardzo dużo

Życzę wszystkim uczniom sukcesów w rozpoczynającym się roku szkolnym. Nauczycielom i wychowawcom – wyrozumiałości i cierpliwości, rodzicom – mądrości Rodziców. A wam, dzieci, zapału i wytrwałości w zdobywaniu wiedzy, nowych umiejętności. Wielu miłych chwil w waszej szkole. Niech się stanie ona dla was prawdziwą krainą radości.

PS

I chociaż już zaczął się rok szkolny i musicie sprostać obowiązkom uczniów – starszych o kolejny rok, to jednak korzystajcie z pięknej jesiennej pogody. W chwilach

wolnych zagładajcie do lasu, a tam szukajcie pięknych wrzosów i dorodnych grzybów.

Pod słońkiem

Kolorowy wrzesień pasie grzybki w lesie.

I rosną mu nad podziw!

Rydz w trawie się narodził w kolorze rdzaworóżowym.

I taki – jak rydz zdrowy!

A pośród świerkowych krzaczków

stadko tłustych maślaczków

wybiegło bawić się w berka!

Łakomie ku nim zerkam,

lecz chciałbym do koszyka wsadzić też borowika...

A wrzesień usiadł na pieńku.

– Nie spiesz się, pomaleńku!

Prawdziwka też przyniesiesz.

Przed tobą cała jesień.

Hanna Zielińska

Całość przygotowała

Babcia Kazia

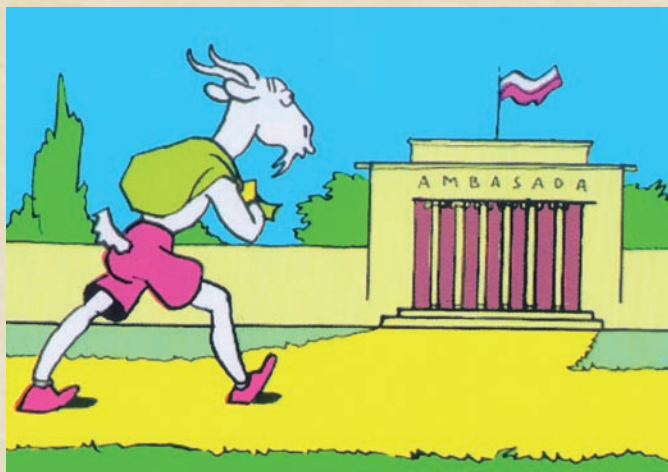

Przygody Koziółka Matołka (fragmenty)

Dnia jednego do koziółka
Bab przybyło sto tysięcy,
A jak mówią różni ludzie,
Była nawet jedna więcej.

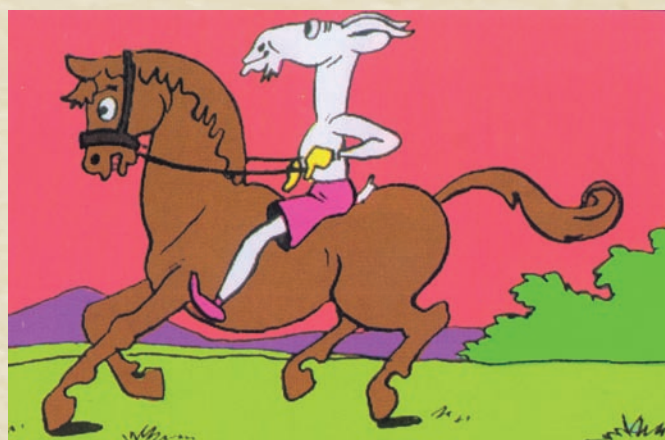
Uciekł koziół, przerażony
Wielką wrzawą i jazgotem,
Pozostawił swój dobytek,
Zabrał tylko wór ze złotem.

Gdy się w wielkim znalazł mieście,
W mądrej głowie szukał rady
I niezwłocznie, bardzo wesół,
Mknie do polskiej ambasady.

Daje złoto i powiada:

„Niech to złoto, co się świeci,
Ambasada zaraz wyśle
Dla kochanych polskich dzieci!

„Zacne serce masz, koziółku!” –
Ambasador rzekł wzruszony.
A Matołek, uśmiechnięty,
Poszedł znów w nieznane strony.

Zawędrował gdzieś daleko,
A że głowę miał na karku,
Został ujeżdżaczem koni
U farmera, na folwarku.

Kornel Makuszyński, Marian Walentynowicz,
Przygody Koziółka Matołka

Miesięcznik Polak Mały

można zaprenumerować na poczcie na Ukrainie!!!

KOD PRENUMERATY

УКРПОШТА 68416

Cena prenumeraty pocztowej

1 miesiąc – 5,05 hrywien

3 miesiące – 15,15 hrywien

6 miesięcy – 30,30 hrywien

12 miesięcy – 60,60 hrywien

Pismo jest redagowane przez zespół „Kuriera Galicyjskiego”. Adres do korespondencji: Kurier Galicyjski – Polak Mały, skrytka pocztowa (a/c) nr 80, Iwano-Frankiwsk 76018, Ukraina, абонентська скринька № 80, Івано-Франківськ, Україна, e-mail: kuriergalicyjski@wp.pl, tel.: 0-038 (032) 2531520.

Свідоцтво про державну реєстрацію Серія KB № 18983-7773 Р видане Державною Реєстраційною Службою України 08.06.2012 р.
Świadectwo rejestracji: seria KW nr 18983-7773 R wydane przez Państwową

Rejestracyjną Służbę Ukrainy 08.06.2012 r. Założyciel i wydawca: Mirosław Rowicki, засновник і видавець М. М. Ровіцькі.

Projekt współfinansowany w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą za pośrednictwem Fundacji Wolność i Demokracja.

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

ISSN 2518-7759

9 772518 775008